روی خط بازار

رئیس کمیته فقهی سازمان بورس اعلام کرد

آرامش سهامداران خرد، حاصل اجرای بیمه سهام

ایرنا- رئیس کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار معتقد است که بیمه سبد سهام سهامداران افراد حقیقی یک تدبیر مناسب برای جلوگیری از ترس و واهمه سهامداران خرد از ریزش قیمت‌ها در بازار سهام است، چراکه آنها می‌توانند با اطمینان خاطر در بازار بمانند و حداقل از دریافت سود ۲۰ درصدی مطمئن باشند.

«غلامرضا مصباحی‌مقدم» در خصوص اقدامات سازمان بورس در جهت بازگشت اعتماد سهامداران، اظهار داشت: یکی از موضوعات مهم در خصوص حمایت از سهامداران، بیمه سبد سهام است که از طریق آن افراد می‌توانند به صورت سالانه تا ۱۰۰ میلیون تومان از سهام خود را مورد حمایت ۲۰ درصدی قرار دهند که اتفاقی خوب برای سهامداران خرد است. وی افزود: این تصمیم سازمان بورس، زمینه‌ساز اطمینان خاطر سهامداران خرد است که دیگر در معاملات سهام در صف خرید یا فروش قرار نمی‌گیرند و بدون دغدغه از دریافت سود حداقلی در سال بعد مطمئن هستند. مصباحی‌مقدم تأکید کرد: این اقدام کمک می‌کند که نوعی آرامش روانی بر جامعه سهامداری به خصوص سهامداران خرد حاکم شود و آنها به دلیل دریافت سود تضمین شده از رفتارهای هیجانی پرهیز کنند. رئیس کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار اظهار داشت: سهامداران زیادی در بازار وجود دارند که تا مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان اقدام به خرید سهام در بازار کرده یا می‌کنند، بنابراین با توجه به تعداد قابل توجه این دسته از سهامداران در بازار، استفاده از بیمه سهام را می‌توان به عنوان یک اقدام مثبت در راستای ایجاد ثبات و تعادل در بازار اعلام کرد. وی خاطرنشان کرد: همواره چنانچه شرایطی غیرعادی در بازار ایجاد شده و نگرانی سهامداران را به همراه داشته باشد، شاهد ایجاد صف‌های فروش طولانی برای سهام خواهیم بود و در این راستا سرعت نزول قیمت سهامی که سهامداران عرضه می‌کنند، افزایش خواهد یافت. مصباحی‌مقدم افزود: در این شرایط به‌کارگیری بیمه سهام موجب جلوگیری از التهاب بازار سهام می‌شود و آرامش نسبی را بر بازار حاکم می‌کند. رئیس کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار در پایان تأکید کرد: وقتی سهامداران از امروز بتوانند برای یک سال، سبد سهام خود را با بازدهی ۲۰ درصدی بیمه کنند، به عبارتی ریزش‌های بازار برای آنها هراس‌آور نخواهد بود و همین بیمه سهام به مرور باعث ثبات بخشی به روند معاملات می‌شود.

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس:

اعتماد به بورس به صورت تدریجی افزایش می‌یابد

سنا- غلامرضا منتظری گفت: برای موفقیت در بورس باید علل بی‌اعتمادی را ریشه‌یابی کرده و سپس زمینه بی‌اعتمادی را رفع و مطابق با واقعیت‌های اقتصادی، برنامه‌ریزی کنیم.

غلامرضا منتظری درباره وضعیت بازار سرمایه گفت: مهمترین نکته در هر مسیری جلب اعتماد است و اگر پله اول را بنابر اعتماد گذاشتیم پله بعدی موفقیت خواهد بود. لذا برای موفقیت در بورس ابتدا باید علل بی‌اعتمادی موجود را ریشه‌یابی و آسیب‌شناسی کرده، مشکلات را احصا کنیم و سپس در گام بعدی زمینه بی‌اعتمادی را رفع و مطابق با واقعیت برنامه‌ریزی کنیم.

وی با بیان اینکه برای تصمیم‌گیری بهتر در مدیریت بازار سرمایه ابتدا باید مسیر گذشته را آسیب‌شناسی کنیم،عنوان کرد: نشست صمیمی باید میان کارشناسان تجربی و علمی، بخش خصوصی و دولتی جهت پیوند علم و تجربه پیرامون بازار سرمایه برگزار کرد تا به مدل رشد در بورس دست پیدا کنیم. تا زمانی که مدل مناسبی نداشته باشیم و شاخص تعریف نکنیم، ارزیابی مفهومی پیدا نمی‌کند. عضو کمیسیون فرهنگی مجلس اضافه کرد: پس از دستیابی به مدل رشد بورس باید تحقق برنامه را به صورت کوتاه‌مدت و میان‌مدت مورد ارزیابی قرار دهیم و منتظر نباشیم اعتراضات اجتماعی شروع شود و سپس به مسائل ورود کنیم لذا باید با مدل جدید و اعتمادآفرین کار را پیش ببریم. در حال حاضر مشتاقان بورس فراوان هستند. بنابراین، بازگشت این اعتماد تدریجی بوده و یک‌باره اتفاق نمی‌افتد.

در نامه‌ای به رئیس سازمان بورس اعلام شد

رضایت فعالان بازار سرمایه از مفاد بسته ۱۰بندی حمایت از بورس

تسنیم- جمعی از فعالان بازار سرمایه با انتشار نامه‌ای در فضای مجازی از اقدامات انجام شده طی چند روز گذشته جهت حمایت از بورس، سرمایه‌گذاران و سهامداران در قالب «بسته ۱۰بندی حمایت از بازار سرمایه» تقدیر کرده و خواستار تداوم حمایت از این بازار شدند.

در این نامه خطاب به مجید عشقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار آمده است: شرایط بازار سرمایه از نیمه سال ۱۳۹۹ تاکنون تحت تأثیر عوامل مختلف ناخوش احوال بوده است و به نوعی این بازار از یک سو فراز غیرمنتظره خود در نیمه نخست سال ۹۹ را با فرود شدیدی که طی این دو سال داشته جبران کرده و از سوی دیگر بازار سرمایه جامانده از تورم و رشد سایر بازارها است که این موضوعات موجب شده تا قیمت سهام بیشتر شرکت‌ها به سطوح ارزنده و جذابی برسد. این در حالی است که تأمین مالی ارزان، شفاف و سریع از جمله رسالت‌های اصلی بازار سرمایه است که با توجه و حمایت بیشتر از این بازار، آن هم در شرایط رکودی کنونی اقتصاد کشور و تداوم تحریم‌های ظالمانه، می‌توان از ظرفیت بورس بهره بیشتری برای حمایت از بنگاه‌ها و شرکت‌ها برد. ضمن اینکه تمرکز و به خدمت گرفتن نقدینگی سرگردان جامعه به تأمین مالی بنگاه‌ها از بستر بازار سرمایه نیز می‌تواند به بهبود شرایط اقتصادی کمک شایانی کرده و از تورم سایر بازارها نیز جلوگیری کند.

بدین جهت طی چند روز گذشته نیز شاهد اجرای «بسته ۱۰بندی حمایت از بازار سرمایه» هستیم که خوشبختانه این بسته واکنش مثبت فعالان این بازار را نیز به همراه داشته و بهبود معاملات این بازار و آشتی دوباره سهامداران با تالار شیشه‌ای را هم به ارمغان آورده است. به علاوه اینکه یکی از تصمیمات درست و بموقع در این بسته، موضوع بیمه سهام است که با توجه به فراگیری بیش از ۹۶ درصد سهامداران حقیقی فعال در بورس، هم خیال آنها را از نوسانات و ریسک‌های محتمل راحت می‌کند و هم از نگاهی دیگر بیمه سهام با چتری که بالای سر بازار سرمایه و اهالی آن باز می‌کند، از هیجان و هیجان‌زدگی در این بازار ممانعت به عمل خواهد آورد.

از این‌رو از متولیان این بازار خواستاریم ضمن تداوم حمایت از بازار سرمایه، فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی گسترده‌ای را در زمینه مفاد بسته ۱۰بندی حمایت از بورس و همچنین سهامداران آن داشته باشند و از دولت و مجلس هم خواستار این موضوع هستیم تا با حمایت همه‌جانبه از بورس و اهالی آن، به بارور شدن بیشتر اقتصاد کشور کمک کرده و امید و نشاط را در بورس، اقتصاد و جامعه دوچندان کنند.

«ایران» از تداوم روند صعودی شاخص‌های بازار سهام برای چهارمین روز متوالی گزارش می‌دهد

شاخص ۱۰ هزار واحد دیگر قد کشید

عشقی، رئیس سازمان بورس: حمایت خود را محدود به بسته ۱۰ بندی نمی‌کنیم

گودرزی، مدیرعامل شرکت بورس: با یک ریال کل سبد سهام مردم به علاوه سود ۲۰ درصدی تضمین خواهد شد

سعید رشیدی‌نوبندگانی
خبرنگار

دیروز، روند صعودی شاخص‌ها به پشتوانه اکثریت نمادهای معاملاتی ادامه یافت و شاخص کل بورس با افزایش بیش از ۱۰ هزار واحدی، باردیگر به محدوده یک میلیون و ۲۸۰ هزار واحد بازگشت. آمار تاریخی معاملات نشان می‌دهد، شاخص کل بورس در این محدوده نوسانات زیادی داشته است و از این رو فتح این محدوده می‌تواند در روزهای آتی، ادامه روند صعودی شاخص را تا حد بسیار زیادی تضمین کند.

همچنین رشد ۱۰ هزار واحدی شاخص کل بورس در روز سه‌شنبه باعث شد تا مجموع رشد این شاخص از ابتدای هفته به ۳۸ هزار واحد برسد که بیشترین رقم را در معاملات هفتگی از ابتدای خردادماه نشان می‌دهد.

بازگشت شاخص کل بورس به محدوده مهم حمایتی اما این بار با سبزپوشی ۸۵ درصد نمادهای بورسی رخ داد تا شاخص کل (هم‌وزن) نیز با رشد ۴ هزار و ۲۴۳ واحدی روبه‌رو شود و به ارتفاع ۳۶۵ هزار واحد بازگردد. این رویه در فرابورس نیز قابل مشاهده بود و شاخص آیفکس نیز به پشتوانه سبزپوشی ۷۶ درصد نمادهای فرابورسی، بیش از ۵۱ واحد افزایش را به ثبت رساند و در عدد ۱۷ هزار و ۳۸۴ واحد به کار خود پایان داد.

روند صعودی شاخص‌ها از روز شنبه و پس از اعلام بسته حمایتی سازمان بورس و طرح بیمه سهام سهامداران خرد شروع شد و با ورود موج خوشبینی به سرمایه‌گذاری در سهام، بتدریج از میزان خروج پول حقیقی‌ها از بازار نیز کاسته شد و از حدود ۹۵۰ میلیارد تومان در روز شنبه، به حدود ۱۸۰ میلیارد تومان در روز سه‌شنبه رسید.

طی این مدت فشار تقاضای حقیقی نیز با افزایش روبه‌رو شد تا سرانه خرید حقیقی با یک اختلاف جزئی، به سطح سرانه فروش حقیقی برسد.

همچنین ارزش معاملات نیز با افزایش روبه‌رو شده و در بالای ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان قرار گرفته که در مقایسه با هفته گذشته، در حدود ۱۴ درصد بیشتر است.

در این هفته، تعداد کدهای حقیقی که در بازار اقدام به خرید سهام کرده‌اند نیز در حال افزایش بوده و این شاخص نیز روز سه‌شنبه به بیش از ۱۰۷ هزار کد رسیده است.

آمار نشان می‌دهد روز سه‌شنبه حقوقی‌های بازار نیز از فروش خود کاسته و بر مقدار خریدهایشان افزوده‌اند که این موضوع نیز نقش اساسی در سبزپوشی بازار ایفا کرده است.

■ تلاش برای رفع دغدغه‌های کلان بازار سهام

برآوردها نشان می‌دهد تا به اینجای کار، طرح بسته ۱۰ بندی از طرف سازمان بورس و اوراق بهادار در بازار تأثیرگذار بوده و توانسته یک روند صعودی را برای بازار به ارمغان آورد. بسته‌ای که رئیس سازمان بورس در آخرین اظهارنظر خود گفته است که تنها به آن اکتفا نخواهیم کرد و با ارائه پیشنهاداتی به ستاد اقتصادی دولت، در پی رفع دغدغه‌های کلان بازار سهام و سهامداران خواهیم رفت.

بر این اساس، «مجید عشقی» در جلسه‌ای که با حضور اعضای کانون‌های سرمایه‌گذاری ایران برگزار شد اظهار داشت: سازمان بورس حمایت‌های خود را محدود به بسته ۱۰ بندی نمی‌کند و در این طرح سعی شد تا مسائل جزئی همچون عدم تطبیق زمان معاملات بورس و فرابورس، ورود عرضه اولیه‌ها به بازار و... که باعث حساسیت سهامداران شده بود، برطرف شود.

وی ادامه داد: با پیگیری‌های انجام شده، منابع جدیدی از صندوق توسعه ملی به بازار سهام وارد شد و برای نخستین بار این صندوق با کد معاملاتی خود اقدام به خرید سهام کرده است؛ این اقدام خوبی برای دولت و بازار سهام محسوب می‌شود، چراکه دارایی‌های ریالی این صندوق به نوعی تبدیل به دلار شده است.

عشقی گفت: با توجه به افت قیمت سهام، می‌توان این موضوع را این‌گونه تعبیر کرد که یک دارایی را در عوض اینکه با نرخ دلار در کانال ۳۰ هزار تومانی تهیه کنند، آن را با نرخ دلار ۱۵ هزار تومانی خریداری کرده‌اند.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار افزود: به بیان دیگر صندوق توسعه ملی که یک منبع بین نسلی به حساب می‌آید، دارایی ارزنده‌ای را در قیمت‌های بسیار نازلی اندوخته کرده و این اقدام برای کشور و شرایط فعلی بازار سهام مناسب است؛ امیدواریم این اقدام در آینده نیز تداوم پیدا کند. وی در بخش دیگری از سخنان خود مطرح کرد: جهت افزایش اثرگذاری اقدامات حمایتی، قصد ارائه یک پیشنهاد چند بندی (سه الی چهار بند) به ستاد اقتصادی دولت را داریم و در تلاش برای اخذ مصوبه‌هایی در راستای رفع دغدغه‌های کلان بازار سهام هستیم.

عشقی تصریح کرد: باید به طور مشخص و براساس اولویت موضوعات مطرح، پیشنهادهای خود را به ستاد اقتصادی دولت اعلام کنیم تا به این واسطه دغدغه‌های اصلی فعالان بازار سهام همچون حذف هاب‌های اروپایی از فرمول نرخ خوراک، حذف کامل قیمت‌گذاری دستوری و... برطرف شود؛ درتلاشیم تا هرچه سریع‌تر این موارد تعیین تکلیف و سایه سنگین آنها تا سال آینده از سر بازار سرمایه رفع شود.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار بیان کرد: بخشی از اصلاحات مربوط به بودجه می‌شود و بخش دیگری نیز باید در روح حاکم بر بودجه لحاظ شود و کلیت ارکان آن را در نظر داشته باشند.

وی خاطرنشان کرد: ما احکامی که سال گذشته وجود داشت و چند بند جدید را برای بودجه پیشنهاد کرده‌ایم که این موارد باید در مجلس مورد دفاع قرار بگیرد و سعی داریم با رایزنی با کمیسیون اقتصادی بتوانیم شرایط مطلوبی در بلندمدت برای بازار سهام به وجود بیاوریم.

عشقی گفت: درخصوص بودجه جلسات متعددی داشتیم و احکامی از آن استخراج و به وزارتخانه ارسال شد، اما با این حال تمامی فعالان بورسی می‌توانند نظرات و پیشنهادهای خود را اعلام کنند و با خرد جمعی این موضوع تا پایان آبان ماه سال جاری به نتیجه برسد.

عشقی با اشاره به یکی از تردیدهای این روزهای سهامداران، ابراز کرد: حاشیه سود شرکت‌ها به علت اوضاع اقتصاد جهانی و افت قیمت کامودیتی‌ها، کاهش داشته است، اما نباید به این موضوع وزن زیادی داد؛ چراکه با منطق سرمایه‌گذاری، سهام شرکت‌ها برای سه ماه خریداری نمی‌شوند و افراد باید با نگاه بلندمدت سرمایه‌گذاری کنند؛ این نوسان‌ها کاملاً طبیعی است و قطعاً چنین شرایطی باقی نخواهد ماند؛ از طرفی تمامی این شرایط و مشکلات در قیمت‌های فعلی منعکس شده است.

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار تأکید کرد: با ورود پول‌های جدید این فضا کنترل خواهد شد و تمامی خریداران اثرات مثبت آن را در بازه یک‌ساله خواهند دید.

■ سرمایه مردم در صندوق‌های سرمایه‌گذاری هم بیمه می‌شود

بیمه سهام و تضمین سود ۲۰ درصدی سرمایه گذاری‌های خرد، یکی از بندهای بسته پیشنهادی سازمان بورس و اوراق بهادار بوده که سؤالات زیادی را در خصوص چگونگی انجام آن برای سهامداران به وجود آورده است. از این رو مدیر عامل شرکت بورس تهران با حضور در یک برنامه تلویزیونی توضیحاتی را در جهت رفع ابهامات و چگونگی انجام کار ارائه کرد.

مدیرعامل شرکت بورس تهران گفت: به غیر از موضوع بیمه سبدهای سهام افراد خرد بازار سرمایه تا ۱۰۰ میلیون تومان، برای حمایت از سرمایه‌گذاران غیرمستقیم بازار سرمایه حتی سرمایه‌گذاری افراد در صندوق‌های سرمایه‌گذاری بعد از ابلاغ سازکار مربوطه توسط سازمان بورس تضمین خواهد شد.

وی گفت: بعد از ابلاغیه سازمان بورس و اعلام سازکارهای مربوطه، یک نماد اعلام خواهد شد که مردم می‌توانند با یک ریال از طریق بورس تهران اقدام به خرید این اوراق کنند. با خرید این اوراق یک ریالی، کل سبد سهام مردم به علاوه یک سود ۲۰ درصدی تضمین و بیمه می‌شود. نکته بسیار مهم برای این اوراق این است که باید در این بازه زمانی یک ساله فرد هیچ‌کدام از سهام داخل پرتفوی خود را نفروشد چراکه اگر سهمی فروخته شود این بیمه کارکرد خود را از دست خواهد داد.

همچنین گودرزی در پاسخ به این سؤال که محاسبه سود سهام در این طرح به چه شکلی است؟ و آیا سود سهام به صورت جدا پرداخت خواهد شد توضیح داد: مبنای محاسبه بازدهی سرمایه‌گذاران بر اساس سازکاری است که سازمان بورس و اوراق بهادار به ما اعلام می‌کند و ما آن را در اطلاعیه‌ای به صورت شفاف عنوان می‌کنیم.

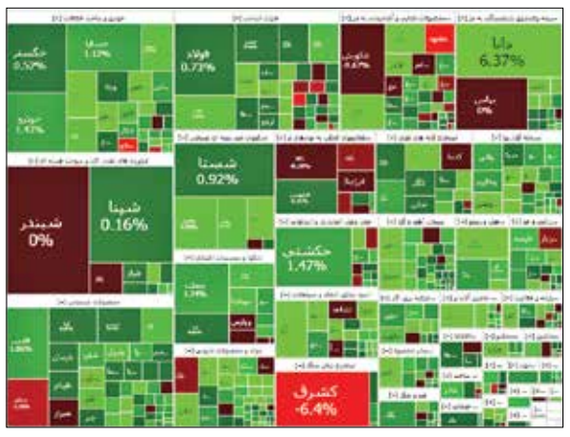

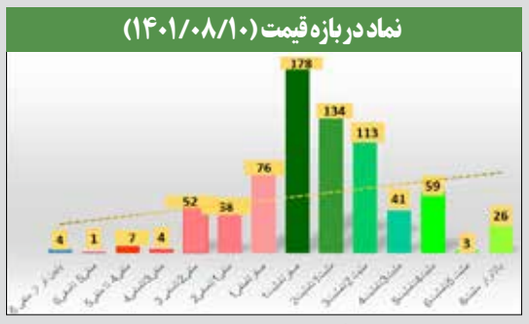

■ ۸۲ درصد بازار به رنگ سبز

در جریان معاملات دیروز، از ۶۷۹ نمادی که در بازار سهام مورد معامله قرار گرفت تعداد ۵۵۳ نماد (۸۲درصد) با افزایش قیمت و ۱۲۸ نماد (۱۸ درصد) با کاهش قیمت روبه‌رو شدند.

«ایران» از عملکرد صنایع بورسی گزارش می‌دهد

بهره ناچیز صنعت چاپ و نشر از بازار سرمایه

مجید میرزاحیدری
خبرنگار

افست، یگانه پرچم‌دار صنعت چاپ و نشر در بازار سرمایه، شرکتی که ازسال‌ها قبل، با نماد چافست، سهام آن در معرض خرید و فروش معامله گران بازار سهام قرار داشت و همچنان هم تنها نماد فعال صنعت چاپ و نشر کشور در بازار سهام، محسوب می‌شود!

شرکت ۶۵ ساله افست، در سال گذشته ۵۷ میلیون و ۸۱۸ هزار و ۳۲۳ جلد کتاب درسی دوره ابتدایی و ۶ میلیون و ۱۷۳ هزار و ۱۶۹ جلد مجله رشد و یک میلیون و ۱۱۳ هزار و ۴۱۱ جلد سایر محصولات تولید و توزیع کرده است. ازتولید و توزیع بموقع کتاب‌های درسی دوره ابتدایی و مجلات رشد در سال تحصیلی، به عنوان مهم‌ترین تعهد این شرکت فعال در زمینه چاپ و نشر یاد می‌شود. این شرکت در ۹ ماهه منتهی به انتهای خرداد ماه سال جاری، حدود ۲۶۱ میلیارد تومان درآمد عملیاتی داشته و سود خالص هرسهم این شرکت هم در دوره مذکور به ۲۶۳ ریال رسیده است.

درحال حاضر، ارزش بازار افست به نمایندگی از گروه انتشار، چاپ و تکثیر، حدود ۷۴۲ میلیارد تومان بوده که همین ارزش ناچیز، درصد سهم از بازار آن را به ۵ صدم درصد تقلیل داده است.

p/e گروه مذکور حدود ۸،۹ درصد بوده که از میانگین p/e بازار که ۵،۶ درصد بوده به مراتب بالاتر است.

در یک تصویر کلی، حجم معاملات این گروه در ۳۰ روز اخیر نسبت به ۲۰۰ روز گذشته ۲۶ درصد افت کرده و در مدت زمان شش ماهه گذشته هم ۲۶ درصد از ارزش بازار آن از دست رفته است.

این گروه چاپ ونشر با یک نماد، دارای نرخ بازده دارایی ۱۳ درصدی بوده که جایگاه خوبی در این زمینه ندارد و دوره وصول مطالبات آن هم در محدوده ۵۵ روز است.

صرفنظر از پرداختن به جزئیات بیشتر از این گروه، تنها شرکت فعال در حوزه چاپ و نشر در بازار سرمایه را ریسک‌هایی چون تغییرات غیرقابل پیش‌بینی نرخ ارز، مشکلات متعدد در واردات مواد اولیه، کاغذ و ماشین‌آلات و افزایش هزینه‌های تولید برای جبران عقب‌ماندگی‌های ناخواسته تهدید می‌کند. اما برای درک بهتر حال و روز صنعت چاپ و نشر باید اندکی از دورتر به آن نگاه کرد تا تصویر واضح‌تری به تصویر کشیده شود. درحال حاضر نزدیک به ۵ هزار و ۵۰۰ چاپخانه صنفی وصنعتی دارای مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد در کشور وجود دارد اما به نظر می‌رسد که تعداد واحدهای فعال صنفی چیزی درحدود ۳۶۰۰ واحد باشد. البته محسن یگانه، دبیر بیست و دومین جشنواره صنعت چاپ کشور وجود هرگونه قطعیت آمار درصنعت چاپ و نشر کشور را زیر سؤال برده و اعلام کرده که هیچ آمار قطعی، درست و مطمئنی در هیچ جای کشور در خصوص صنعت چاپ وجود ندارد!

به همین نسبت می‌توان گفت که دراین صنعت، آمار دقیقی از حجم تجارت و گردش مالی سالانه چاپ و نشر، میزان چاپ و نشر، تعداد چاپخانه‌های فعال وغیرفعال ومیانگین عمردستگاه‌های چاپ در این صنعت وجود ندارد. قدمت صنعت چاپ و نشر در ایران با تاریخ ایجاد نخستین چاپخانه دردوره قاجار گره خورده، زیرا نخستین چاپخانه درسال ۱۲۳۳هجری قمری توسط آقا زین‌العابدین تبریزی ایجاد شد. در ابتدا تمام دستگاه‌های چاپ که به ایران آورده شدند، چاپ حروفی یا سربی بود، اما این نوع چاپ دارای اشکالاتی بود که راه را برای پیدایش چاپ سنگی هم هموار کرد. البته با گذشت سال‌ها، پیشرفت‌های بسیاری هم در صنعت چاپ ایجاد شد. از شرکت سهامی چاپخانه دولتی ایران به عنوان یکی از قدیمی‌ترین والبته بزرگ‌ترین چاپخانه‌ها درکشور یاد می‌شود. چاپخانه‌ای که فعالیت خود را درسال ۱۲۸۵ آغاز کرد اما با تبدیل آن به سازمان مستقل چاپخانه دولتی ایران به شرکت سهامی، از سال ۵۱ به فعالیت خود ادامه داد. این شرکت اکنون وابسته به وزارت امور اقتصادی و دارایی است. فعالیت اصلی آن هم چاپ انحصاری اوراق بهادار و اوراق تحت نظارت دولت در حد مقدورات و انجام سفارشات چاپی وزارت امور اقتصادی و دارایی و مؤسسات دولتی است.

فعالیت این شرکت دولتی در سال گذشته ازمحل نشر اوراق بهادار، اوراق کنترله تحت نظارت دولت و اوراق متفرقه حدود ۴۸۸ میلیون و ۴۱۵ هزار و ۶۹۲ (برگ/قطعه/ جلد) بوده که درآمد آن هم از همین محل درسال گذشته ۱۹۳ میلیارد تومان بوده است. با این همه این شرکت در سال گذشته زیان‌ده بوده است.

به نظر می‌رسد که فعالیت فعلی شرکت سهامی چاپخانه دولتی ایران با ظرفیت اسمی آن یک فاصله معنادار دارد زیرا ظرفیت اسمی این شرکت دولتی، ۸۲۶ میلیون (برگ/جلد/قطعه) بوده، حال آنکه تولید واقعی اوراق بهادار آن در سال گذشته حدود ۱۶۹ میلیون و ۳۵۶ هزار و ۹۹۸ (برگ/جلد/قطعه) بوده است.

خانه کتاب و ادبیات ایران درباره تعداد ناشران کشور گفته که در کشور بیش از ۲۲ هزار مجوز نشر وجود دارد، اما در سال گذشته حدود ۵ هزار ناشر فعال بوده‌اند، یعنی در یکسال حداقل، یک کتاب چاپ یا تجدید چاپ شده است. از این جمله، می‌توان به درستی استنباط کرد که درسال گذشته کمتر از یک چهارم ناشران کشور فعال بوده‌اند.

■ اما چرا سهم صنعت چاپ و نشر در بازار سهام تا این حد ناچیز است؟

صنعت چاپ و نشر را به درستی می‌توان یک صنعت راهبردی دانست که برآورد شده گردش مالی سالانه آن در محدوده یک هزار میلیارد تومان باشد.

ناگفته نماند که گردش مالی صنعت چاپ و نشر در بازار جهانی سال ۲۰۲۱ بدون بسته‌بندی ۸۳۰ میلیارد دلار بوده که از این مبلغ ۶۷۰ میلیارد دلار چاپ آنالوگ، ۱۶۰ میلیارد دلار بازار چاپ دیجیتال و ۴۷ میلیارد دلار هم مختص چاپ لیبل بوده است. سهم ایران از بازار جهانی چاپ کمتر از ۴ درصد برآورد شده، درحالیکه سهم کشور ترکیه از بازار بین‌الملل چاپ و بسته‌بندی حدود ۴۶ درصد است. با این حال، محمد علی کریمی ابرقویی، مدیرعامل چاپ و نشر سپه، در گفت‌وگو با روزنامه ایران، از چاپخانه‌ها در ایران به عنوان گاراژهایی از دستگاه‌های چاپ فرسوده یاد کرده و گفته که به دلیل توجیه نبودن سهامداران شرکت‌های چاپخانه‌دار و نداشتن بنیاد قوی، آنها وارد بازار سهام نشده‌اند.

ناگفته نماند که همواره از صنعت چاپ کشور به عنوان یکی از صنایع پولساز یاد می‌شود که در آن چندان برندهای بزرگ بین‌المللی شکل نگرفته‌اند. احمد ابوالحسنی، رئیس اتحادیه چاپخانه‌داران تهران هم درگفت‌وگو با روزنامه ایران، پیرامون سهم ناچیز صنعت چاپ و نشر از بازار سهام گفته است که این عدم حضور در بازار سهام برگرفته از دلایلی چون ناآگاهی فعالان صنعت چاپ و نشر از مزیت‌های شفافیت و تأمین مالی در بورس و عدم حمایت از صنعت چاپ از سوی دستگاه متولی بوده است.

به گفته وی، از یک هزار و ۲۰۰ چاپخانه موجود تهران دستکم ۴۰۰ چاپخانه در مقیاس بزرگ، ۴۰۰ چاپخانه درمقیاس متوسط و مابقی هم در مقیاس کوچک هستند که اگر هر چاپخانه فقط سه ماشین چاپ دراختیار داشته باشد معلوم است که میزان دارایی این مقدار چاپخانه تا چه میزان بزرگ و سنگین است. بر اساس برآورد ابوالحسنی، گردش مالی هریک از ۴۰۰ چاپخانه بزرگ تهران به طور متوسط بین ۳۰ تا ۴۰ میلیارد تومان در هر ماه بوده، بنابراین این صنعت گردش مالی بسیار بالایی دارد و از لحاظ کیفیت یکی از صنایع پیشرو در منطقه خاورمیانه بوده اما سهم از بازار آن کمتر از ۵ درصد است!

وی یادآورشد که اتحادیه چاپخانه‌داران تهران برای افزایش حضور چاپخانه‌داران در بورس جلساتی را با هدف آشنایی بهتر آنها برگزار کرد اما با ریزش شاخص در سال ۹۹، همان عده اندک علاقه‌مند در بورس هم دچار بی‌میلی شدند. درست یا غلط، صنعت چاپ و نشر در بازار سرمایه یکی ازضعیف‌ترین گروه‌های حال حاضر بورس بوده هر چند که این امر، نافی پیشرو بودن صنعت چاپ و نشر در حوزه‌های دیگر نیست.

از مواردی چون ناچیز بودن مشوق‌های صادراتی، بالا بودن دوره وصول مطالبات، فرسوده بودن ماشین‌آلات و رقابت‌های ناسالم و مبتنی بر نرخ‌شکنی به عنوان موانع این صنعت یاد می‌شود که عبور چاپ و نشر از آن اندکی سخت می‌نماید. دلایلی که در کنار معضلات و ریسک‌های از پیش گفته، باعث شده تا قطره‌ای از دریای وسیع صنعت چاپ و نشر در بازار سهام حضور داشته باشد.

باید دید که نمایندگان صنعت چاپ و نشر کشور چه زمان قید دوری از بازار سرمایه را زده و برای حضور در تالار شیشه‌ای شفاف بورس چراغ سبز را نشان خواهند داد.

عکس: سجاد صفری / ایران